

МЕТОДОЛОГИЯ НА СТАТИСТИЧЕСКОТО ИЗСЛЕДВАНЕ „ПОДЗЕМНИ ЗАПАСИ“

Статистическото изследване се провежда ежегодно от отдел "Сметки в околната среда и енергетиката", дирекция "Макроикономическа статистика", на Националния статистически институт, на основата на задължително участие, съгласно Националната статистическа програма.

Съгласно чл. 20 от Закона за статистиката, респондентите са длъжни да предоставят на Националния статистически институт достоверни данни по изследвания, включени в Националната статистическа програма, за които е предвидено, че се провеждат на основата на задължително участие.

Съгласно чл. 25, ал. 1 от Закона за статистиката, получаваните и събираните при статистическите изследвания индивидуални данни са статистическа тайна и могат да се използват само за статистически цели.

ОБЩА ИНФОРМАЦИЯ

ЦЕЛ

Основната цел на статистическото изследване е предоставяне на информация на всички заинтересовани страни и обществеността на данни за запасите, добива и икономическите показатели, свързани с експлоатацията на подземни запаси.

СЪЩНОСТ

Статистическото изследване "Подземни запаси" е създадено с цел да се удовлетворят нуждите от статистически данни. Събира се информация за количеството доказани и вероятни запаси и ресурси, добива и корекциите в запасите, съдържанието на метал в металните руди, себестойността на запасите добива и корекциите в запасите, приходите, разходите и дълготрайните материални активи, свързани с произведената продукция.

ПРЕДНАЗНАЧЕНИЕ

Данните служат за информиране на заинтересовани страни и обществеността на данни за запасите, добива и икономическите показатели, свързани с експлоатацията на подземни запаси. Те се предоставят и на различни институции или организации в страната за извършване на оценки и анализи. Данните се оповестяват ежегодно, съгласно Календара за разпространение, на интернет страницата на НСИ.

СТАТИСТИЧЕСКО ИЗСЛЕДВАНЕ

ОБХВАТ, СТАТИСТИЧЕСКА ЕДИНИЦА И ГЕНЕРАЛНА СЪВКУПНОСТ

Статистическото изследване обхваща предприятия, на които са предоставени концесии за добив на подземни богатства, и такива, които са отчели приходи от добивна промишленост за предходната отчетна година.

Статистическата единица е предприятия, добиващо подземни богатства.

Статистическата съвкупност се съставя от активните статистически единици (предприятия), на които са предоставени концесии за добив на подземни богатства, и такива, отчели приходи от добивна промишленост за предходната отчетна година. Статистическото изследване е изчерпателно.

ИЗТОЧНИЦИ НА ДАННИ

- Статистическо изследване „Подземни запаси“.

За дефиниране на генералната съвкупност, проверка на данните и извършване на оценки се използва информация и от други статистически изследвания (бизнес статистика).

ЧЕСТОТА НА СЪБИРАНЕ И ПУБЛИКУВАНЕ НА ДАННИТЕ

Годишно.

СТАТИСТИЧЕСКО НАБЛЮДЕНИЕ

ДЕФИНИРАНЕ НА СТАТИСТИЧЕСКАТА СЪВКУПНОСТ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ

Статистическата съвкупност се състои от статистически единици - предприятия, включени в Статистическия бизнес регистър (СБР), чиято икономическа дейност (по КИД-2008) е свързана най-общо с:

- предоставени концесии за добив на подземни богатства
- отчетени приходи от добивна промишленост за предходната отчетна година.

Статистическата съвкупност за наблюдение се актуализира ежегодно.

СЪБИРАНЕ НА ДАННИ

Първичните данни се събират от респондентите за предходната отчетна година. Данните се събират чрез информационна система „Статистика на околната среда“ (ИССОС), в която са заложили автоматични проверки за пълнота, валидни стойности и логически контрол на данните, съобразно спецификата на изследването. В системата са налични използваните за неговите нужди номенклатури и указания за респондентите.

ОБРАБОТКА НА ПЪРВИЧНИТЕ ДАННИ, ИЗГОТВЯНЕ НА БАЗАТА ДАННИ

ОБРАБОТКА НА ПЪРВИЧНИТЕ ДАННИ

След като респондентите въведат данните си в ИССОС започва процесът на тяхната обработка, който се извършва в системата по график, съгласно програмата за провеждане на изследването, и преминава през няколко етапа.

Проверката на данните се извършва въз основа на ясно дефинирани критерии по отношение на тяхната пълнота, правилно класифициране, мерни единици, съпоставимост с предходни години, логически контрол и др.

Всички проверки се правят на ниво респондент.

ИЗГОТВЯНЕ НА БАЗАТА ДАННИ

След приключване на процеса на отстраняване на всички установени грешки и несъответствия в данните, се извършват действия и по класифициране и кодиране на данните, отнасящи се за статистическите единици или събраните променливи. Целта на тези кодиращи процедури е получаване на производни променливи, числови стойности или агрегирани стойности по време на следващите етапи на обработка. Процесът по

кодиране се осъществява чрез използване на кодови таблици. При появата на нови версии на използваните класификации и номенклатури се извършва прекодиране и прекласифициране на статистически единици и променливи. След приключване на тези действия методолозите подготвят базата с първични данни за последваща обработка и изчисление на подземните запаси.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ И АНАЛИЗ НА СТАТИСТИЧЕСКИТЕ ПОКАЗАТЕЛИ

ПОДГОТОВКА НА ДАННИТЕ

Подготовката на данните представлява набор от обработки, чрез които първичните данни се привеждат във вид, подходящ за изчисляване на статистическите данни, извършването на анализ и оценка на тяхното качество и последващото представяне на потребителите, вкл. изпълнение на задълженията за докладване до Евростат, съгласно определените формати на таблици.

ОЦЕНКА ЗА СЪБИРАЕМОСТТА НА ПЪРВИЧНИТЕ ДАННИ

В рамките на Кампанията трябва да бъдат събрани отчетите от всички респонденти на изследването. В случай, че не се постигне 100% събираемост на първичните данни от респондентите, се преценява необходимостта от оценка на неполучените данни и, ако е необходимо, се извършва такава.

ИЗЧИСЛЯВАНЕ НА СТАТИСТИЧЕСКИТЕ ДАННИ

Статистическите данни се изчисляват въз основа на събраните чрез изследването първични данни и се агрегират по следните показатели:

- Доказани, вероятни запаси и ресурси по вид (общо за страната);
- Площ на находищата на подземни богатства (по икономическа дейност);
- Добив на подземни богатства във физическо изражение;
- Оценка на периода на изчерпване на запасите (по вид на запаса);
- Брой заети в находищата за добив на подземни запаси (по икономическа дейност).

КОНФИДЕНЦИАЛНОСТ

Съгласно Регламент (ЕО) № 223/2009 относно европейската статистика и Закона за статистиката, индивидуалните (първични) данни на предприятията са поверителни (конфиденциални). За да се гарантира тяхната защита и невъзможността да бъдат идентифицирани, обобщените показатели се определят като поверителни и когато:

- Критерий А - показателят се формира от едно или две предприятия;
- Критерий Б - едно предприятие доминира в стойността на показателя с дял равен или по-голям от 85%.

ОЦЕНКА НА КАЧЕСТВОТО

Статистическото изследване следва Общия модел на статистическия производствен процес в НСИ. Оценката за качеството на статистическите данни се извършва с цел гарантиране спазването на изискванията на Закона за статистиката. Качеството на данните се осигурява чрез прилагането на принципите на Кодекса на европейската статистическа практика и Общата рамка за управление на качеството в НСС.

За осигуряване на високо качество на данните се проверява тяхната съгласуваност с данните за промишлената продукция (Номенклатура на промишлената продукция - ПРОДПРОМ).

Работи се за непрекъснато подобряване на качеството на данните, чрез усъвършенстване на системата за събиране на първичните данни чрез онлайн базираната ИССОС, осигуряваща строг аритметичен и логически контрол на входните данни, и чрез извършване на допълнителни анализи и проверки.

Доклад за качество и метаданни се публикуват и на интернет страницата на НСИ заедно със статистическите данни. Те се актуализират ежегодно и в тях може да бъде намерена допълнителна информация, свързана с изследването.

СТАТИСТИЧЕСКО ПРЕДСТАВЯНЕ

Данните за подземните запаси се представят по:

- Доказани, вероятни запаси и ресурси по вид - общо за страната;
- Площ на находищата на подземни богатства по икономическа дейност;
- Добив на подземни богатства във физическо изражение
- Оценка на периода на изчерпване на запасите по вид на запаса;
- Заети в находищата за добив на подземни запаси по икономическа дейност.

Данните се публикуват на интернет страницата на НСИ в раздел „Статистически данни – Околна среда“, както и в системата Инфостат. Данните се използват за изготвянето на публикациите на НСИ Статистически годишник, Статистически справочник, брошура „България“, специализирана електронна публикация „Околна среда“, както и за предоставяне на информационни услуги по заявка на потребители.